

UIT DE PRACTIJK

SCHOUDERPREPARATIE BIJ JACKETKRONEN

Een der vele moeilijke opgaven waarvoor we ons zien geplaatst bij het prepareren van een jacketkroon, is het zorgdragen voor een goed-gevormden schouder. Het sparen van de gingiva is hierbij van groot belang, waarmee we vooral bij het verdiepen van den schouder tot onder het tandvleesch rekening moeten houden.

Hooge eischen aan onze technische vaardigheid stelt het bereiken van de juiste diepte onder den tandvleeschrand, waardoor de schouder labiaal en palatinaal een concaaf, approximaal een convex verloop gaat vertoonen.

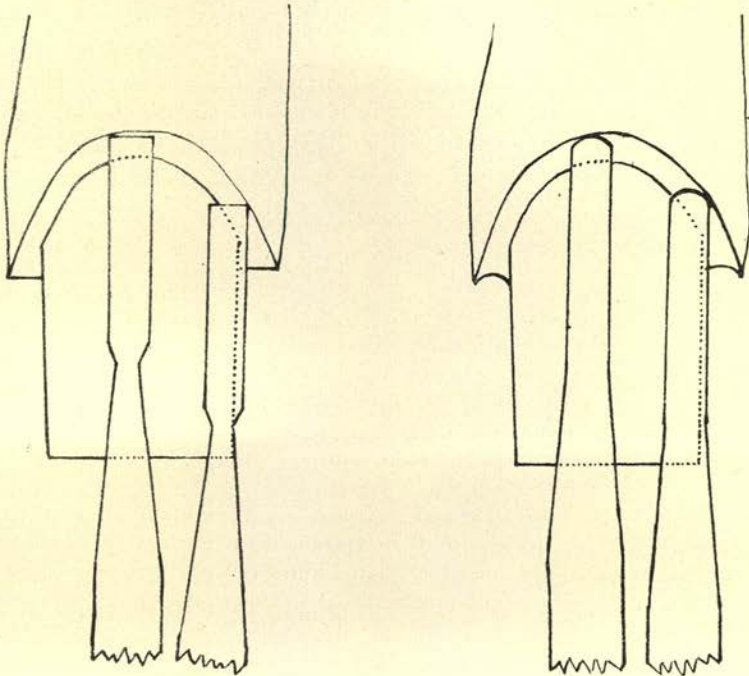
Noodzakelijk is, om het eindresultaat aan een gunstige drukverdeling te laten voldoen, dat de schouder een continueerend verloop heeft en geen verdiepingen vertoont in den vorm van trappen.

Om den schouder die ontstaan is bij het beslijpen van de kroon, onder de gingiva te brengen, bezitten we o.a. de end-cutting boor. Met deze end-cutting boor is het echter een vrijwel ondoenlijke opgave — vooral labiaal en palatinaal — den tandvleeschrand te volgen, en ontstaan makkelijk trappen in den schouder, die we met veel moeite misschien nog kunnen nivelleeren. Met de gewone end-cutting boor is het veelvuldig heen- en weerschuiven om trapvorming te voorkomen, zeer lastig, zoo niet onmogelijk. Bovendien is de werking van deze boor op elke plaats van den schouder weer anders, vooropgesteld dat we de boor houden in de lengte-richting van de stomp, zooveel mogelijk met den niet-snijgenden zijkant langs de dinstestomp glijdend om te voorkomen dat ondersnijdingen ontstaan. Alleen in het midden van het labiale en palatinale vlak snijdt de boor zooals we het zoo gaarne overal zouden zien, hoewel ook daar nog niet geheel ideaal.

Een aanmerkelijke verbetering in het werken met een end-cutting boor voor dit doel is te verkrijgen door gebruik te maken van een boor met bol snijvlak. Een dergelijke boor is eenvoudig te maken van een ronde boor no. 6—8 door de zijkanten glad te slijpen tot de dikte van de schacht (terwijl we de boorschacht tusschen de vingers ronddraaien houden we den kop van de boor

tegen een carborundumsteen op motor of boormachine, zoodat we een volkomen concentrisch afslijpen bereiken).

Het voordeel van deze boor is, dat we een regelmatige werking hebben wanneer we over den nog oneffen schouder heenglijden, wat nu goed mogelijk is geworden door de ronde hoeken. Het stijgend en dalend verloop van den schouder is zeer makkelijk te volgen en het ontstaan van trapvorming is vrijwel uitgesloten.

De met deze boor gevormde schouder is natuurlijk niet vlak, maar nog hol, welke uitholling eenvoudig verwijderd kan worden door het toch steeds noodzakelijke afschaven met glazuurmessen of Bastian-vijlen.

Deze gemodificeerde end-cutting boor bewijst ook zijn goede diensten bij het verdiepen van den cervicalen bodem bij Black-preparatie, wanneer we den axialen wand niet verder pulpaalwaarts wenschen te verleggen, of geen gevaar willen loopen uit de caviteit te schieten, welke laatste moeilijkheid ook te voorkomen is door gebruik te maken van links-draaiende boren.

D. F. VELDKAMP.

DE CELLULOID KROON

Met de celluloid kronen hebben we een prachtig hulpmiddel bij onzen tandheelkundigen arbeid gekregen.

Allereerst als hulpkroon voor Jacketkronen. Na preparatie van het element, knippen we een passende kroon zóó bij, dat deze tot op het tandvleesch reikt.

Na overdekken van de stomp met één van de tegenwoordig voortreffelijke isolatielakken, schuiven we de celluloid kroon, gevuld met een synthetic cement, over de stomp.

We hebben dan een ideale hulpkroon vervaardigd.

Voor het afnemen scheuren we de kroon even in nemen deze af, en geven met het D. en Z. diamant instrument no. 126 een snede incisaal, labiaal en palatinaal in de as-richting van de tand. Dikwijls gelukt het ons dan de synthetic in twee helften van de stomp af te nemen.

Doch niet alleen als hulpkroon ook als dummy is de celluloidkroon een prachtig hulpmiddel. Indien door trauma of extractie een snijtand is verloren gegaan, kunnen we de patient direct helpen, door over de nabuurtand een celluloid kroon te schuiven gevuld met een weinig synthetic. In de hand vullen we nu een tweede kroon, welke het verloren gegane element moet vervangen, met synthetic. Tijdens het harden zetten we deze op zijn plaats en laten een weinig aceton tusschen de kronen vloeien. De hulpbrug kan gerust een maand blijven zitten, indien we goed acht hebben geslagen op de articulatie. Ook grootere bruggen met meerdere dummy's kunnen op deze wijze vervaardigd worden.

Een derde, beslist niet minder belangrijke toepassing vinden we bij de fixatie.

Over de anker- en de te fixeeren tanden brengen we een celluloid kroon, al of niet opgevuld met synthetic cement, aan.

Vooraf hebben we deze kronen met D. en Z. diamant instrument no. 129, approximaal een snede van labiaal naar palatinaal gegeven. In deze gleuf laten we de ligaturen vallen en afglijden

is uitgesloten. Het aanzetten van hoeken aan snijtanden is altijd een lastige en kostbare herstelling. Het maken van een gecombineerde geeft veelal, door het doorschijnen van het goud, een matige cosmetische bevrediging.

In gunstige gevallen, wanneer dus de ontbrekende hoek niet te groot is en geen dekbeet aanwezig is, kan men met behulp van een celluloid kroon, een prachtig en blijvend resultaat met synthetisch bereiken.

We prepareren de caviteit als voor een synthetische vulling, liefst met palatinaal ondersneden step en boren met rozenboor no. 1 axiaal een groeve. Na bijknippen van een passende celluloid kroon, welke goed onder de cervikale rand van de caviteit moet loopen, vullen we de caviteit en betreffende hoek van de celluloid kroon met synthetisch en schuiven deze over de tand. Na de gebruikelijke fixatietijd laten we den patient minstens één maal 24 uur met rust en slijpen dan de synthetisch bij. Is de vulling bijgeslepen, dan beproeven we uiterst nauwkeurig met articulatiepapier de articulatie en slijpen eventueel de vulling vrij door iets van de antagonist af te nemen. Het spreekt vanzelf, dat nauwkeurig de meng- en fixatie-tijden, aangegeven door den fabrikant van het cement, moeten worden opgevolgd. Het aanleggen van cofferdam of het gebruik van Miller vloeistof is in de meeste gevallen aan te raden.

Het leggen van een cervico-labiale vulling is altijd lastig, omdat het moeilijk is nauwkeurig een ronding van den tand over te laten gaan op de vulling. Met andere woorden, de vulling wordt te plat, indien we deze met een strip fixeeren. Dit treedt vooral op bij de C en P₁, P₂ onder. Wanneer we dus een „dekseltje” kunnen maken van dezelfde ronding als de labiale vlakke van het element, kunnen we de benodigde ronding in onze vulling aanbrengen en tevens goed fixeeren.

Dit „dekseltje” nu, laat zich prachtig knippen uit de celluloid kokertjes, waarin o.a. de Odus celluloid kronen worden verpakt. Alle mogelijk variëerende krommingen zijn hier uit te knippen.

Dit zijn slechts enkele gevallen, waarbij de celluloid kroon met succes kan worden toegepast.

J. C. VAN DE VELDE
Eindhoven